

Miljarden stromen naar nucleaire sector (3.4.11)

en de bevolking weet niet exact hoeveel ze betaalt voor kernenergie. Aldus een persbericht van de Bond Beter Leefmilieu (BBL).

“Langs links en rechts vloeit er geld naar de nucleaire sector. Enkele miljarden via onze energiefactuur, maar daarnaast gaan er ook nog eens tientallen miljoenen belastingsgeld naar instellingen om onze kerncentrales te controleren op veiligheid, de kerncentrales te ontmantelen en het kernafval te bergen. Deze instellingen zijn noodzakelijk en inherent verbonden aan kernenergie. Ze jagen de kostprijs van deze energievorm wel de hoogte in. Problematisch is dat we daarnaast de nucleaire sector voor miljoenen subsidiëren voor onderzoek naar nieuwe vormen van kernenergie. Geld dat we veel verstandiger zouden kunnen besteden door dit te investeren in energie-efficiëntie en hernieuwbare energie,” zegt Sara Van Dyck van Bond Beter Leefmilieu. “Vast staat dat de Belgische staat en de consument jaarlijks miljarden euro’s betalen aan kernenergie, maar op het exacte volume van deze geldstromen heeft de bevolking geen zicht. De geldstromen naar kernenergie zijn zeer ondoorzichtig en niet te vergelijken met wat we betalen aan zonne-energie. We vragen de regering daarom om de kostprijs van kernenergie transparant in kaart te brengen, zodat we een open debat kunnen voeren met ook deze cijfers op tafel.”

Kernenergie in de elektriciteitsfactuur

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) becijferde vorig jaar dat de afgeschreven Belgische kerncentrales Electrabel vandaag om en bij de twee miljard euro per jaar opleveren, omdat ze in het verleden versneld zijn afgeschreven op kosten van de belastingbetaler. Een gezin met een gemiddeld verbruik betaalt zo per jaar ongeveer 142 euro. Een stuk meer dus dan de ongeveer 80 euro die we volgens EANDIS zullen moeten betalen voor zonnepanelen. Bovendien verdwijnt dit geld rechtstreeks in de zakken van energiereus Electrabel. De regering moet deze nucleaire winsten afroemen en investeren in energiebesparing en hernieuwbare energie. Zo kunnen we de energiefactuur van de consument beheersen, in het bijzonder voor de zwakste groepen in onze samenleving.

Dit is echter niet het enige mechanisme waarmee ons geld naar de nucleaire sector vloeit. Zo betalen we al jaren via onze elektriciteitsfactuur een bijdrage voor de toekomstige ontmanteling en van de kerncentrales in Doel en Tihange. Hiervoor is naar schatting 9,75 miljard euro nodig. In de spaarpot van Synatom, de beheerder van deze middelen, zit momenteel ongeveer 5 miljard euro. Dat geld wordt voor 75% procent uitgeleend aan de nucleaire producenten. Wanneer anderen de van de overgebleven 25% willen lenen voor sociale energieprojecten of om windmolenparken te financieren blijft de vinger van Synatom op de knip.

Daarnaast betalen we als elektriciteitsconsument voor de opruiming van twee grote “nucleaire kerkhoven”, waarvoor door de uitbaters nauwelijks geld werd opzijgezet. Voor de kosten van de sanering van een vroegtijdig gesloten opwerkingsfabriek en de opruiming van slordig opgeslagen nucleair afval van het Studiecentrum voor kernenergie (SCK), betaalt de consument jaarlijks 55 miljoen euro. Vorig jaar stelde uittredend energieminister Paul Marnette nog dat er volgens de meest recente schatting nog 884 miljoen euro nodig is, om tegen 2020 de saneringswerkzaamheden te kunnen afronden.

Geld uit een lege staatskas naar nucleaire energie

Ook ons belastingsgeld vloeit rijkelijk naar de nucleaire sector. Zo besliste de uittredende federale regering begin vorig jaar nog om ondanks een lege staatskas de komende 4 jaar 60 miljoen euro vrij te maken voor het opstarten van de nucleaire onderzoeksreactor Myrrha. In de periode 2010-2014 wordt er door de federale overheid ruim 60 miljoen euro vrijgemaakt voor het opstarten van Myrrha. In totaal wil de regering over een periode van twaalf jaar 384 miljoen investeren. De 4e generatie kernenergie, die het Myrrha voorstaat, is geen duidelijk omschreven technologie, maar een fata morgana van de nucleaire industrie. Onze regering zou echter beter moeten weten. In de jaren '80 maakte toenmalig minister van Wetenschapsbeleid Verhofstadt de strategische vergissing om de financiële steun voor windenergie te stoppen en in plaats daarvan

de Kalkar kweekreactor (waar uit gebruikte kernbrandstof nieuwe kernbrandstof zou worden gemaakt) te financieren. Het Kalkar project mislukte en op de site werd een pretpark gebouwd. Hierdoor verloor België haar positie als wereldleider op het vlak van windenergie en verspilde een slordige 600 miljoen euro.

Kerncentrales onderverzekerd

Als kers op de taart krijgen kernenergie-exploitanten een gunstregime door hun aansprakelijkheid in geval van een ongeval te beperken tot een kleine 300 miljoen euro. Dit is hooguit een duizendste van de mogelijke schade bij een nucleair ongeval. In het geval van een grote ramp wordt de schade dus vrijwel volledig door de maatschappij gedragen. Dit gunstregime voor Electrabel betekent een aanzienlijke subsidie voor kernenergie. Als Electrabel deze kost volledig moet dekken, zou kernenergie per definitie onbetaalbaar worden.

Open vragen

Dit is zeker niet het enige dat de bevolking aan kernenergie betaalt. Hoeveel geld vloeit er nog naar het Federaal Agentschap voor nucleaire controle (FANC), het nucleair transport, het NIRAS, Euratom? Hoeveel belastingsinkomsten loopt de staat mis door het fiscale gunstregime voor Electrabel? Wat zullen we in de toekomst betalen voor het gebrek aan investeringen in hernieuwbare energie? Het is hoog tijd dat onze regering duidelijk aangeeft wat kernenergie de maatschappij kost.